

PREOCUPACIONS CIUTADANES (XXVI)

RADIOGRAFIA A LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS (III)

ES MANTENEN BAIXOS TOTS ELS ÍNDEXS DE CONFIANÇA

La crisi econòmica afecta, encara que amb distinta intensitat, a tots els països del món i, per tant, a Espanya i a la nostra comunitat. A més, aquesta crisi arriba fins a la difícil realitat socio-econòmica de les famílies, especialment de les més vulnerables. Per a sortir d'aquesta crisi és fonamental que els ciutadans i ciutadanes tinguin confiança en les distintes institucions com a instruments per a superar aquesta complicada situació. Malauradament, tots els indicadors analitzats experimenten una baixada en referència a la darrera investigació (veure Quaderns Gadeso n°122; juliol 2008).

Al llarg d'aquesta revista s'analitzaran, a més dels esmentats índexs de confiança, els principals problemes detectats pels ciutadans i ciutadanes, tant generals com personals/familiars, i la percepció, present i futura, que tenen de la seva economia i de l'economia de la seva illa de residència.

A la taula número 1 hem volgut reflectir dues variables distintes però fortament relacionades: en primer lloc, la **incidència** o capacitat que els ciutadans i ciutadanes atorguen a les diverses institucions per actuar sobre la crisi socioeconòmica que estam vivint, i, per altra banda, la **confiança** depositada en aquestes mateixes institucions. A més, hem separat les institucions públiques "macro" de les de proximitat.

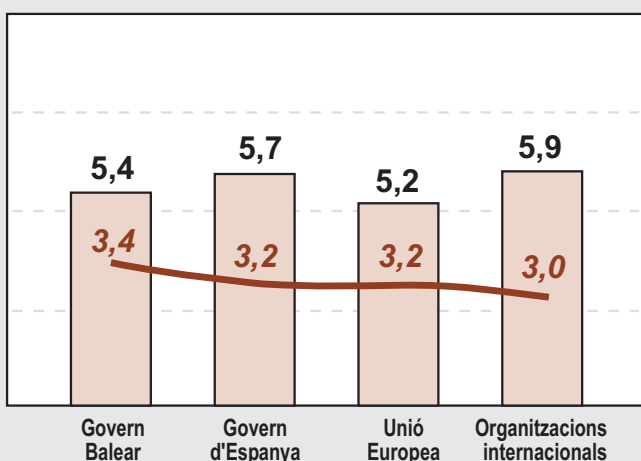
Els resultats són prou significatius: la ciutadania opina que les institucions amb una major capacitat d'actuació sobre la crisi són les **internacionals** i el **govern espanyol**. Aquest darrer, per les possibles transferències a les autono-

mies i pels plans sectorials d'estímul o de rescat que pot desenvolupar, donada la seva major capacitat econòmica. En qualsevol cas, el més destacable és l'escassa confiança que reben aquestes institucions públiques.

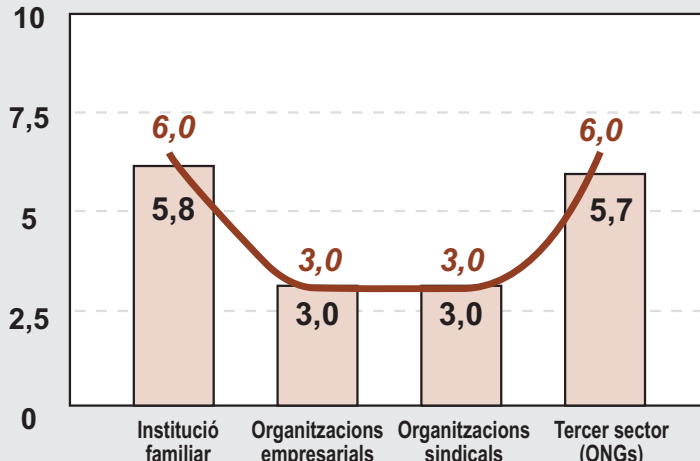
Per part seva, dins les institucions de proximitat destaquen la família i el tercer sector. La **institució familiar** sempre s'ha considerat un pilar bàsic dins la nostra societat i ara, en temps de crisi, reafirma aquesta funció. Les **ONGs**, sobretot les dedicades a cobrir necessitats bàsiques, han vist com s'ha multiplicat el seu volum de feina degut a la situació econòmica i això, sumat a una tasca relativament bona, els hi atorga una confiança ciutadana elevada.

INCIDÈNCIA I CONFIANÇA EN LES INSTITUCIONS PER AFRONTAR LA CRISI SOCIOECONÒMICA

INSTITUCIONS PÚBLIQUES

INSTITUCIONS DE PROXIMITAT

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

TAULA N°1

■ Incidència — Confiança

0=nul·la incidència/confiança
10=plena incidència/confiança

LA SITUACIÓ SOCIO-ECONÒMICA PREOCUPA

Com hem dit abans, ara fa just un any que vàrem realitzar la mateixa investigació (Quaderns Gadeso n°122; juliol 2008) i podem afirmar que s'han produït canvis significatius en la percepció que els ciutadans i ciutadanes de les nostres illes tenen dels principals problemes, tant personals i del seu entorn familiar com de Balears en el seu conjunt. Per donar una visió més completa i possibilitar les comparacions, també oferim els resultats del darrer baròmetre del CIS, corresponent al mes de maig de 2009.

TAULA N°2

PRINCIPALS PROBLEMES PERSONALS / FAMILIARS

ESPANYA		BALEARS	
1) Atur	(77,3%)	Prob. econòmics	(55,2%)
2) Prob. econòmics	(48,3%)	Atur	(42,9%)
3) Immigració	(16,3%)	Inestabilitat laboral	(40,6%)
4) Terrorisme	(15,5%)	Futur dels fills	(26,5%)
5) Habitatge	(13,0%)	Habitatge	(23,2%)

Respostes múltiples

Font: Baròmetre CIS. Maig 2009 / Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

La comparació entre els resultats del CIS pel conjunt d'Espanya i els dels Baròmetres Gadeso per les Balears posa de manifest que els problemes personals i familiars percebuts són molt similars i relacionats amb la actual situació de crisi. Com a molt, es pot observar un cert canvi d'ordre en el nivell d'importància, doncs l'**atur** a nivell espanyol es troba en el primer lloc, ocupat pels **problemes econòmics** a la nostra comunitat. També és significatiu que a Balears la **immigració**, tercer problema a Espanya, no apareixi entre els primers llocs.

TAULA N°3

PRINCIPALS PROBLEMES D'ESPANYA I DE LES ILLES BALEARS

Igual que passa amb les preocupacions personals i familiars, els principals problemes pel conjunt d'Espanya i per la nostra comunitat són molt similars i també relacionats amb la crisi: l'**atur** (36,2%), la **inestabilitat laboral** (35,4%) i els **problemes de tipus econòmic** (30,2%) ocupen els primers llocs en el rànquing de la nostra comunitat. La **immigració** també es veu amb preocupació (26,3%), doncs es percep a l'immigrant, encara que sigui legal, com a competència dins el món laboral.

ESPANYA		BALEARS	
1) Prob. econòmics	(39,9%)	Atur	(36,2%)
2) Atur	(38,5%)	Inestabilitat laboral	(35,4%)
3) Habitatge	(11,1%)	Prob. econòmics	(30,2%)
4) Inseg. ciutadana	(8,3%)	Immigració	(26,3%)
5) Baixes pensions	(6,7%)	Habitatge	(20,1%)

Respostes múltiples.

Font: Baròmetre CIS. Maig 2009 / Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

TAULA N°4

PROBLEMES EMERGENTS

1) Inseguretat socioeconòmica a mig termini	(48,4%)
2) Futur dels fills	(26,5%)
3) Incidència de la immigració al mercat laboral	(26,3%)

Respostes múltiples

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

La important crisi socioeconòmica que estam patint també influeix quan analitzam preocupacions amb un caire més qualitatiu. Si obsevam la taula adjunta, podrem comprovar com la incertesa de no saber què passarà en un futur no molt llunyà és l'aspecte més significatiu. Així doncs, els dos principals problemes "emergents" són la **inseguretat socioeconòmica a mig termini** i una preocupació pel **futur personal i professional dels fills**.

PERSPECTIVES NEGATIVES A CURT I MIG TERMINI

TAULA N°5

SITUACIÓ ECONÒMICA BALEARS

€	ACTUAL			A MIG TERMINI		
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor
ECONOMIA FAMILIAR	6% ↓	30%	64% ↑	4% ↑	79%	17% ↓
ECONOMIA BALEAR	13% ↓	30%	57% ↑	15% ↑	79%	6%

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

A la taula adjunta podem veure reflectida la situació de crisi ja comentada a pàgines anteriors: una gran majoria de la població creu que la seva situació econòmica, i també la del conjunt de Balears, és dolenta. Com a dada positiva, cal destacar que ha augmentat el nombre de persones que creuen que la situació millorarà a mig termini.

(Les fletxes marquen les diferències més rellevants amb l'anterior investigació).

SITUACIÓ ECONÒMICA MALLORCA

TAULA N°6

€	ACTUAL			A MIG TERMINI		
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor
ECONOMIA FAMILIAR	6% ↓	29%	65% ↑	4% ↑	82%	14% ↓
ECONOMIA MALLORCA	13% ↓	30%	57% ↑↑	15% ↑	80%	5% ↑

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

La dada més destacable dins Mallorca és el gran augment dels que afirmen que la economia de l'illa viu moments difícils, encara que també augmenten lleugerament els que veuen una millora de la situació en un futur no llunyà.

SITUACIÓ ECONÒMICA MENORCA

TAULA N°7

A Menorca és on es percep una baixada més rellevant del nivell de confiança respecte el present de la situació econòmica, sobretot en la vessant familiar. També és l'illa on el futur és veu amb més pessimisme: un 22% opina que la seva economia empitjorarà.

€	ACTUAL			A MIG TERMINI			ECONOMIA
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	
ECONOMIA FAMILIAR	4% ↓	30%	66% ↑↑	3%	75%	22% ↑	FAMILIAR
ECONOMIA MENORCA	10% ↓	30%	60% ↑	12%	80%	10% ↑	MENORCA

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2008

SITUACIÓ ECONÒMICA EIVISSA

TAULA N°8

€	ACTUAL			A MIG TERMINI		
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor
ECONOMIA FAMILIAR	5%	30%	65%	3% ↑	79%	18% ↓
ECONOMIA EIVISSA	10%	32%	58%	16% ↑	77%	7% ↓

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

A Eivissa és on es posa de manifest el major optimisme de cara al futur a mig termini, sobretot pel que fa a l'economia general de l'illa. Per altra banda, es mantenen molt similars a la passada investigació els indicadors referits a la situació econòmica actual.

SITUACIÓ ECONÒMICA FORMENTERA

TAULA N°9

En el cas de Formentera, es posen de manifest les percepcions menys negatives, a les que hem de sumar un relatiu optimisme de cara al futur, sobretot en el que fa referència a l'economia general de l'illa.

€	ACTUAL			A MIG TERMINI			ECONOMIA
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	
ECONOMIA FAMILIAR	8%	31%	61%	3% ↑	80%	16% ↓	FAMILIAR
ECONOMIA FORMENTERA	18%	30%	52%	17% ↑	80%	3% ↓	FORMENTERA

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

BAIXA LA CONFIANÇA EN LES NOSTRES INSTITUCIONS

Com es pot comprovar, es dona una baixada significativa del nivell de confiança del conjunt de les nostres institucions de la nostra comunitat. Molt possiblement aquesta baixada té relació amb la percepció de que la situació socio-econòmica (familiar i general) no troba respostes operatives en el sí d'aquestes institucions.

TAULA Nº10

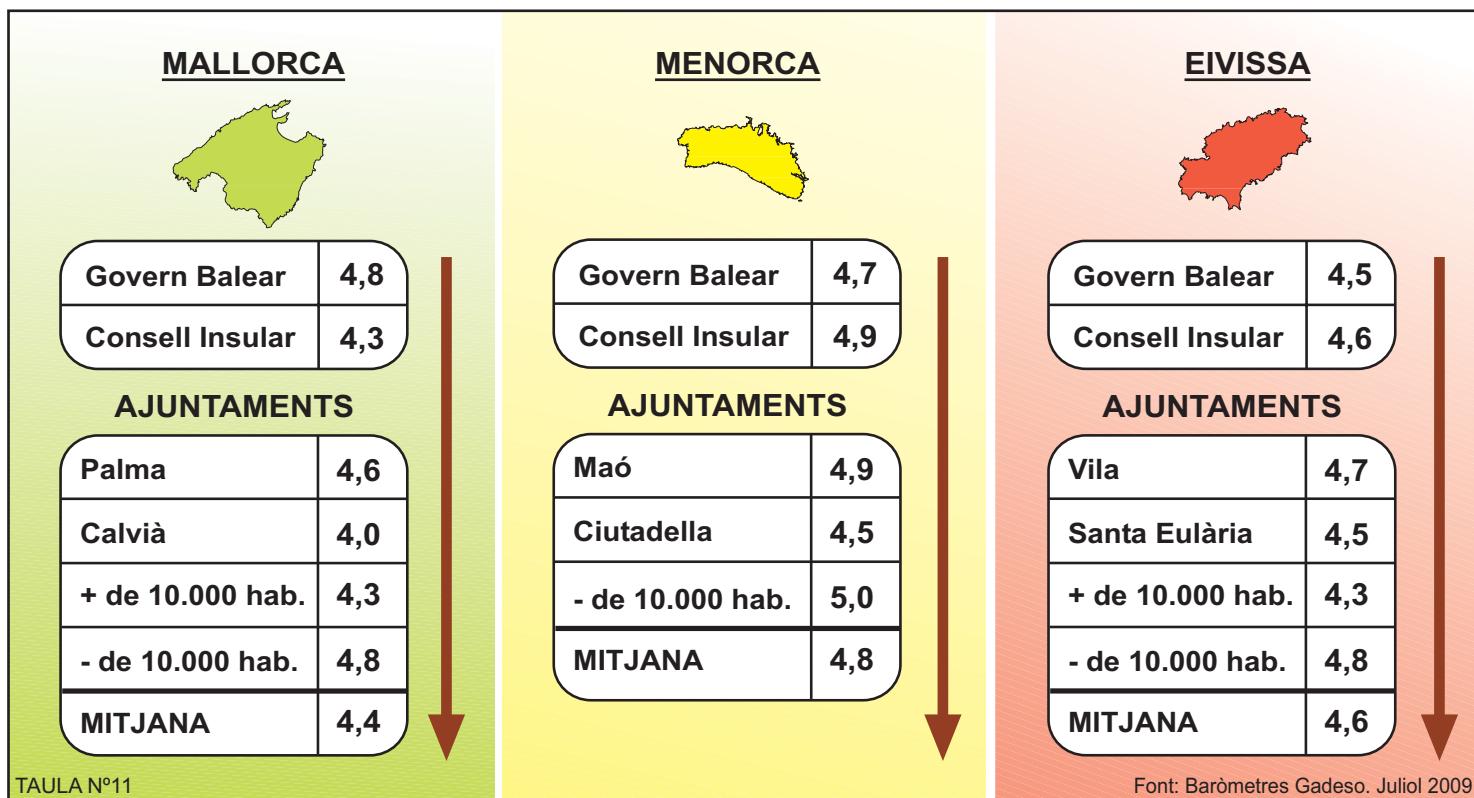
CONFIANÇA INSTITUCIONS BALEARS

GOVERN BALEAR	CONSELLS INSULARS	AJUNTAMENTS
4,7 ↓	4,7 ↓	4,7 ↓

VALORACIONS (0-10)

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009

CONFIANÇA EN LES INSTITUCIONS A CADA UNA DE LES ILLES

En general, encara que amb diferències, la baixada del nivell de confiança és comuna a totes les illes. A **Mallorca** s'ha de destacar la significativa baixada de la confiança en el Consell, encara que el Govern i els Ajuntaments tampoc s'escapen d'aquesta tendència a la baixa.

A **Menorca** també s'ha produït una baixada molt rellevant del nivell de confiança, sobretot envers el Govern de les Illes Balears, però també en la seva institució de referència,

el Consell Insular. La confiança en la gestió dels ajuntaments de l'illa també ha patit un fort descens, especialment en els municipis de menys de 10.000 habitants.

A **Eivissa** és on el descens de la confiança ha estat menys acusat, però val a dir que presentava les xifres més negatives a l'anterior investigació. No obstant això, totes les institucions analitzades experimenten un descens en la confiança que els donen els ciutadans i ciutadanes.

TAULA Nº12

FORMENTERA

Govern Balear	4,9
Consell Insular	5,0

A **Formentera**, donat que des de la constitució del seu Consell Insular propi existeix una coincidència amb l'Ajuntament, lògicament la confiança només es reflecteix a nivell de Govern Balear i de Consell Insular. Com es pot veure, per ambdues institucions el nivell de confiança és el menys negatiu de les illes, encara que hagi experimentat una lleugera baixada en referència a l'anterior investigació. El seu Consell és l'única institució insular que assoleix l'aprovat.

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2009